

మనసు మాసజేర్లై...

నా పాదాలు అతి నేర్పుగా నర్తిస్తున్నాయి.

భూమిని తాకి తాకనట్లుగా అతి లాఘవంగా విన్యాసాలు చేస్తున్నట్లుగా కదులుతున్నాయి.

"నాట్యం చాలామంది చేస్తారు. కాని.... చాలా కొద్దిమంది మాత్రం ఆ కళలో లీనమై నాట్యం చేయడానికి వీళ్ళు పుట్టేరా ఆవిడ్రమింపచేస్తారు. కుమారి శోభని చూస్తే ఆమె నాట్యకళకే శోభని చేకూర్చడానికి, పరికౌత్త పన్నెలు చేకూర్చడానికి పుట్టిందని విస్తోంది. కుమారి శోభ కూచిపూడి నాట్యకళకే శోభ. మన ఆంధ్ర దేశానికే శోభ!"

ఇవి అనేక సభల్లో పెద్దలు నమ్మిన నమ్మనిస్తూ నా గురించి చెప్పిన మాటలు.

"నువ్వు ముద్రలు పడితే ఎంత ముద్దవి పుస్తుందో, ఏదో తమాషాగా దాన్ను నేర్పుకుంటున్నావనుకున్నామే గాని.... ఆ విద్యలో

ఇంత బాగా రాణిస్తావని అనుకోలేదు మమీ!" చాలా దగ్గరయిన నా సేహితురాళ్ళు నా నాట్యం చూసి అనందంతో అన్న ప్రశంసావాక్యాలు.

"ఏదో దాన్ను నేర్చుకుంటానంటే వరే నన్నాను కాని.... ఇదిలా పూర్తిగా మరో లోకం లేనట్లుగా ఇరవైనాలుగ్గంటలూ అందులోనే లీనమైపోతుందని అనుకోలేదు." సేహితురాళ్ళతో. బంధువులతో అమ్మ ఏదో బాధపడుతున్నట్లుగా చెప్పినా అందులో గర్వమే కనిపించేది నాకు.

"మామూలుగా పెళ్ళి చేసుకొని పిల్లలి కనమవి ఎలా చెప్పనయ్యా! అదివ్వుడు అంత

ర్జాతీయ ప్రఖ్యాతి సంపాదించిన గొప్ప దాస్యరీ: ఈ సంపత్కరం ఇంటర్నేషనల్ అవార్డు కూడా రావచ్చని చెబుతున్నారు. అవును! అమ్మాయి తయారుచేసి స్వయంగా తన బాచ్ తో ప్రదర్శిస్తున్న రాధామాఠవీయం చూశావా? మొన్న గవర్నరు చూసి ఎంత మెచ్చుకుంటున్నావా? ఈసారి ప్రదర్శన పన్నప్పడు కబురు చేస్తాను తప్పకుండా రా!" నన్ను రు తన క్లావర్ పిన్న వాళ్ళతో నా గురించి చెల్లడించే ఆభిప్రాయాలవి:

వై ప్రశంసల వెనుక పదిహేనేళ్ళ నా నిర్విరామ కృషి. పట్టుదల వున్నాయి. తనమ్మ చేసినట్లు మిగతా ప్రపంచాన్ని మరచిపోయి పూర్తి ఏకాగ్రతతో ఆ విద్యలో లీనమై ఒక ప్రత్యేక స్థానాని అందుకున్నాను నేను! అందుకు నాకెప్పుడూ గర్వం లేదు. ఎంతో మంది నన్ను గుర్తించి పొగుడుతున్నారన్న అనందమూ లేదు. తోటి కళాకారిణులు ప్రశంసిస్తూనే అసూయపడుతున్నారనే బాధ లేదు! ప్లట్టా ప్రపంచం పొగుడుతున్నా. తెగుడు తున్నా! అవలది నాకెప్పుడూ పట్టదు. పట్టలేదు.

ఇప్పటికీ తెల్లనారుయూ మునే లేచి ఒక క్రౌత్త విద్యార్థివిలా గజ్జెలు కట్టుకుని ప్రాక్టీసు చేస్తున్న నన్ను చూసి మావాళ్లు అప్పుడప్పుడు "అబ్బా. ఇంకా ఏంటంత క్రమ పడ్డావ్! దాదాపు దేశంలో వున్న అన్ని అవార్డులూ కొట్టేసేవ్! ఇంకా దేనికా కాపత్రయం" అంటూ విసుక్కునేవారు. నేనా మాటలి లక్ష్య

మనస్సు శాసన

పెట్టేదాన్ని కాదు.

ఆ రోజు అందరం కూర్చుని భోజనం చేస్తున్నాం. అప్పుడే నా చెల్లెలు ప్రభ తన భర్తతో కలిసి వచ్చింది. ఏదో పార్టీకి వెళ్ళి ఇటు వచ్చేంపి ము చెల్లెలీ మేకప్పే చెబుతోంది. ఎర్రవిరంగులు బుటా వున్న కంచీ చీర. ఆదే రంగు స్లీవ్ లెస్ జాకెట్టు. మచింగ్ గజులు. పట్టుగా కారీ తున్నట్లు వేసిన లిప్ స్టిక్ అనలే ఎర్రటి మసిపేమో కొట్టాచ్చినట్లు కనిపిస్తోంది. తను చాలా అందగత్తెనన్న ఓర్ కాన్ పిడెన్స్ కూడా బాగా వుంది.

పస్తూనే హడావుడిగా అమ్మవి పిలస్తూ "ఆ వెడవ పార్టీకి రానంటే బలవంతంగా లాక్కెళ్ళారు. అబ్బ. అందరి చూపూ నా మీదే! తలనొప్పితో చస్తున్నాను. కాస్త దిష్టి తియ్యవూ!" అంది.

నన్నుగారు నా వైపు చూశారు.

నేను చిన్నగా నవ్వి భోజనం చెయ్యడంలో నిమగ్నమయ్యాను.

అదునాతనమైన తయారు. వెనుకబడిన ఆలోచనలూ పొంతనలేని విచిత్రమనస్తత్వం ప్రభది.

"దిష్టి నీకు తగిలిందా, లేక ని తయారుకా?" చిలిపిగా అడిగేది తమ్ముడు మచీర్.

కోపంగా మా వైపు చూసింది ప్రభ.

"ఎవరి నమ్మకాలు వాళ్ళవి! ఎప్పుడో ఒక రోజు వస్తుంది. దాని అటవట్టిస్తారెందుకు?" అంటూ మమ్మల్ని విమర్శించి ప్రభవి తీసుకొని పంటగడ్డలోకి నడిచింది అమ్మ. ప్రభ అమ్మకి గారాల కూతురు.

ప్రభ కాళ్ళు కడుక్కొని మళ్ళీ గునుస్తు నట్లుగా అమ్మ వెనకాలే వచ్చి డ్రైవింగ్ టేబుల్ దగ్గర కూర్చుంది.

"భోంచెయ్యి" అన్నాను పలకరింపుగా.

"ఇప్పుడేగా లంచ్ నుండి వచ్చింది" అన్నాడు మచీర్.

"నేనేం తినలేదక్కడ! అందరూ నావంటే చూస్తుంటే ఏం తినాలి! ఇంకెప్పుడూ పార్టీ లకి వెళ్ళకూడదు బాబూ!" అంది గ్లాసండు తువి మంచినీళ్ళు తాగుతూ.

మచీర్ పొలమూరినట్లు గట్టిగా దగ్గి మంచి నీళ్ళు తాగేడు.

ప్రభ ఆనుమానంగా మాయిద్దరి వైపు చూసింది.

"అయన నీతో మాట్లాడాలట!" ప్రభ నన్ను గారి వైపు తిరిగి అంది.

"మారుతీ డీకెస్ బుక్ చేయాలా?" తమ్ముడు వెక్కిరించినట్లుగా అడిగేడు.

ప్రభ వాడివైపు తినేసేలా చూసి "అనీ నేను పుట్టింటి నుండే అడక్కు తీసుకెళ్తు నట్లు!" అంది.

నన్నుగారు జోక్యం చేసుకొని "అడుక్కొ షడం దేవికమ్మా! నేనే యిస్తాను. వాడి సొమ్మేం కాదులే బాధపడదానికి! ఇంతకీ దేని గురించి అల్లుడుగారు మాట్లాడేది?" అన్నారు.

ప్రభ కాస్తేపు మానంగా బల్లమీద గీతలు గీస్తూ "అక్కయ్య వెళ్ళి గురించి!" అంది మెల్లిగా.

కంచంలో చెయ్యి కడుక్కోబోతున్న నేను కిలిక్కిపడ్డట్లుగా చూశాను.

"అవునా నా! ఆయన ప్రెండోకతను వెస్ట్ జునీలో రీసెన్సి చేస్తున్నాడట. అక్కయ్య ప్రోగ్రాం ఒకటి టి.వి.లో చూశా డట. మాటల మీద ఆయన పదినగరవి తెలిసి ఇష్టమయితే వెళ్ళి చేసుకుంటానవి కబురు చేశాడు. ప్రస్తుతం ఇండియాలోనే వున్నాడు. ఏ సంగతి చెబితే వెళ్ళి చేసుకొని వెళ్ళిపో తాడు."

చాలా టూకీగా కాయగురల బేరంకన్నా తేలిగ్గా చెప్పేసింది ప్రభ.

నేను మానంగా లేచి నా గదిలోకి వెళ్ళి బెడ్ మీద కూర్చున్నాను. వాళ్ళ మాటలు మాత్రం కొంత అస్పష్టంగా నా చెవిని పడు తూనే వున్నాయి.

"ఏం నానా! మాట్లాడవూ?" ప్రభ రెట్టించి నట్లు అడగుతోంది.

"నీకు తెలియనట్లు అడగుకావేంబమ్మా! అది ఒప్పుకుంటుందా? నాట్యమే దానికి సంపారం. సంతానం! దాని వెళ్ళి విషయంలో నేను జోక్యం చేసుకోదలచుకోలేదు."

ఆయన జవాబు నాకు అనందాన్ని కల్గి చింది.

ఆయనంత సంస్కారంగా ఆలోచించు నాకు స్వేచ్ఛనిప్పకపోలే నేనింత గొప్ప అర్థి స్థవి కాగలేదానా?

"మీరిలా మురిసిపోతున్నారా గావి. మా ఆత్మగారి తరపు బంధువులు ఎంత చీకొడు తున్నారో తెలుపా? ముప్పయ్యేళ్ళొచ్చి స్టేజి మీద తయ్యమవి గెంతుతోందని హేళన చేస్తుంటే సిగ్గుతో చస్తున్నాను" అంది ప్రభ ఆవేశపడుతున్నట్లుగా.

నాకు కోపం ముంచుకొచ్చింది.

వెంటనే బయటకొచ్చి దానికి జవాబు చెప్పా లనుకున్నాను. కాని, వెంటనే నన్ను సేమ అడిప్పలో పెట్టుకున్నాను.

"ఒకడుగు బయటకేసి. ఒక పనిలో రాణం బాలంటే మొదట విమర్శలే ఎదురవుతాయి. అండులో తమకి తెలివిన వ్యక్తి పెరుగుదలని చాలామంది నహించలేదు. అండుకే ఏవో రంగులు అడ్డుకుంటారు. ఆ రంగు మనది కావప్పుడు కోపం. ఆవేశం దివికి? అవి సరి

పెట్టుకున్నాను.

నా బదులు తమ్ముడు చెల్లికి బుద్ధి చెప్ప దానికి ప్రయత్నించేడు.

"కళలు అబ్బాలనా! వాటిని చూసి హర్షిం చాలనా! పూర్వ జన్మ సంస్కారం కావాలి! మీ వాళ్ళంతా నండికి బంధువులనుకుంటాను" అన్నాడు హేళనగా.

"చూశావామ్మా, మా ఆత్మగారి వాళ్ళని ఎద్దులతో జమకడ్తున్నాడు. హాల్లోవున్న మా ఆయనకి వివిపిస్తే ఎంత గొడవ జరుగు తుంది?" అంది ప్రభ ఏడుపు గొంతుతో.

"దాని వెళ్ళి గురించి మీరంతా ఎందు కొట్టుకుంటారు! ఇంతకీ దాని జాతకం ఎలా వుందో! బయట లోకులనే మాటలు మీ నానకి పడితేగా!" అమ్మ విష్టూరం.

అంతరాల్లో అమెకి నా నాట్య ప్రదర్శనలు అయిష్టమే!

"నా మనసు ముచ్చర్లంచేసుకోవు సభద్రా! విత్తు మనమే నాటుతాం! చెట్టు మూడు పువ్వులు. అరుకాయలుగా ఎదుగుతుంటే, నీరు చునమే పోసి పాదించేసి ఆనందపడ్తాం. కాని ఆ చెట్టే మనకి అందనంత ఎత్తు ఎదుగుతుం దవి గొడ్డలిపెట్టి నరగ్గలమా? దాని చేసుకొనే వాడు దాని ప్రతిభ నర్థం చేసుకుని ప్రోత్స హించే వాడయితే శోభతో మాట్లాడుతాను."

"ఆసలు సంగతిచెప్పనేలేదు నానా! అక్క దాన్ను ప్రోగ్రామ్మ మనేస్తేనే ఆతను చేసు కుంటానవి చెప్పమన్నాడట!" ప్రభ జవాబు నాకు నవ్వు తెప్పించింది.

నేను మెల్లిగా బయటకొచ్చి "చాలాబాగుంది ప్రభా! ప్రపోజ్ చేసింది అతనే! కండిషన్స్ పెట్టింది అతనే! ఏ దాన్ను చూసి చేసుకుంటా ననాడో ఆ దాన్ను వెళ్ళికి తర్వాత మానేయా లన్న మాట! ఇక ఆ టాపిక్ మానేయండి" అన్నాను శాంతంగా.

"అతనేం విచిత్రమైన కోరిక కోరలేడు. భార్య పదిమందిలో గెంతడం ఏ మగాడూ యిష్టపడడ!" ప్రభ రెట్టిస్తున్నట్లు అంది.

అప్పుడే ప్రభ భర్త శేఖర్ లోపలికొచ్చేడు

"ఆవునండీ పదినగరూ! తనదైన ముఠి పదిమందికి అనందాన్ని పంచడాని మగవాళ్ళు హర్షించలేదు. ఎన్నాళ్ళూ ప్రోగ్రామ్ యిస్తాడు? వచ్చిన మంచి అపకాశాన్ని పోగొట్టుకున)ండుకు తర్వాత మీరు బాధపడా ల్పిపిస్తుంది" అన్నాడు నాకు చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తూ.

మనసు మూగదేకాని

వందలంటి సాహిత్యం.

వందలంటి కవనం.

తెలుగు సాహిత్యంలో ఈ మాటలు చాలా కాలం వినిపించాయి. ఇవన్నీ ఆచారీక సాహిత్యాని సాక్షాత్తు చేస్తూ వచ్చిన మాటలు.

తెలుగు కవయిత్రి కొవ్వొక్కపాటు కార్టూనిస్టులకి మంచి కేబ్లెక్ గా మారింది.

మన కంఠంలో ఆచారీక అనేకానేక పరిభ్రమణాలు, అవి రచయిత్రులకి కూడా వర్తిస్తాయి. చోళాకర్మ దేశాల్లోవలె ఇక్కడ రచన పుత్తిలాను. కేవలం బ్యాక్కురి.

మూల్యంగా రచయిత్రులకి మగవారిలా డ్రైనింగ్ తిరిగి ప్రావంఠిక విషయాల్ని, ఎటెన్షన్ మనస్తత్వాలని, మనుషుల్ని అర్థం చేసుకుని ఆకలింపు చేసుకునే అపకాళం తక్కువ. అందువల్ల రచయిత్రుల రచనల్లో సాహితీక మైన విషయాలు ఉంటే అపకాళం మరింత ఎక్కువ.

ప్రపంచంలో ఎప్పుడూ ఏదీ ఊలేకాదు. ఎక్కెన్నె ఎప్పుడూ ఉంటాయి.

గత కరంలో కళ్యాణ మండలి జగవార్ గారు, రంగనాయకమ్మగారు, వానీరెడ్డి సీతా దేవిగారు కలకాలం నిలబడిపోయే కథ "ముత్యాలు - పగడాలు" రాసి తెలుగు సాహిత్యానికి సమర్పించారు.

తర్వాత కరంలో విజ జీవితానికి దగ్గరగా ఉండే బహు చక్కని కథలు రాసిన రచయిత్రులలో శ్రీమతి మన్నెం శారద మొదటి పదిసలో నిలబడితారు.

అవిడ కథలు ఏదీవరే అమెకి ప్రపంచం

మీదకన్న అపగామాన, సూక్ష్మ పరిశీలన, మనుషులమీద సానుభూతి స్పష్టంగా తెలుస్తాయి.

"మనసు మూగదే కాని"తో కథ చెప్పడంలో అమె తన ప్రజ్ఞాసాహిత్యాలి మరోసారి బిరుపించుచున్నారు. ఈ కథలో శోభ చిన్న పుడు ఒక చిన్న విషయాని నవారంగా తీసుకుని ప్రపంచంలో గుర్తింపబడాలని పట్టుదలగా కృషి జయ్యడం చాలా చక్కగా చెప్పారు రచయిత్రు.

సెంటిమెంట్ లేకపోతే మానవ జీవితమే లేదు- అని విషయం స్పష్టంగా వివరించారు.

కొన్ని చక్కగా రచయిత్రులు తెలుగు సాహిత్యాని దామినేట్ చేశారు. రచయితలు

కూడా ఆచారీక పేర్లలో రచనలుచేసి పరిస్థితి కూడా సచ్చింది.

గత దశాబ్దికాలంలో ఈ పరిస్థితి తారు మార్చింది. అయినా వేటి పునాదికొక సాహిత్యంలో తన స్థానాన్ని వదిలి వెతుకుతుంటూ విజయలతో ఏ మాత్రం లాభపడకుండా ముందుకి సాగిపోతున్న శ్రీమతి శారద అతి నందరీయులు.

డి.వి.కె. అనే పత్రిక "తైలంట్ ఏట్ ఏ గోల్డెన్ సెన్" అని శ్రీమతి శారదని అభినందించింది. ఆ అభినందన నమంజనమే ఈ కథ తదివి మీరే ఒప్పుకుంటారు.

-వీరభద్రరావు నమ్మి

నేను శేఖర్ వైపు ఆదోలా చూశాను.

తనదైన ముగిసి పదిమందికి అనందాన్ని పంచకూడదట: మరి ఇలాగ దెందుకు భార్యని భుజాలేవి వాడిలాంటి రవికతో బొడ్డుకింద చీర కట్టించి, రంగులు అద్ది పగటివేషగత్తెలా పార్టీలకు తిప్పుతున్నాడో? ఎవరి ఆనందం కోసం? నోటిదాకా వచ్చిన మాటల్ని గొంతులోనే ఆణచివెట్టి గిరక్కని వెనుకటి నా గదిలో వెళ్ళిపోయేను.

"అవిడిష్టం. నెల రోజుల్లోపల ఏ పంగతి చెబితే ఆతనికి తెలియజేస్తాను" శేఖర్ భార్యని తీసుకొని వెళ్ళిపోతూ మరో సారి హెచ్చరించడం నా చెవులపడుతూనే వుంది.

* * *

రాత్రి ఏ ఊమవుతుందో తెలియదు. ఎంతకీ విద్రవట్టక రాత్రి సుదీర్ఘమైన విసుగు కలిస్తోంది.

నాకు అని బాధల్ని మరపించే మందు ఒకటి:

ఆది దాన్ను!

మెల్లిగా గజ్జెలు తీసుకొని చప్పుడు కాకుండా మెల్లెక్కా పొగేను. చేతిలోవి గజ్జెలు జారి పుల్లిన మోగేయి!

వెంటనే లైటు వెలిగింది.

హాల్లో నానాగారు నిలబడి నా వైపేచూస్తున్నారు.

నేను తప్పు చేసినట్లుగా తలదించుకున్నాను నానాగారు గడియారం వైపు చూశారు. పది నిమిషాలు తక్కువ రెండు.

"ఇప్పుడేం ప్రాక్టీసమ్మా: ఎటూకానివేళ!" అన్నారు మందలిస్తున్నట్లుగా.

"విద్ర వట్టక...." అంటూ సణిగేను.

"నీ చెల్లెలి మాటలకి బాధపడుతున్నావా?" అన్నారు.

"ఆది కాదు నానా!" అన్నాను.

అయిన నవ్వి "నాకు తెలుసులేమ్మా: ఏఆలో చనా లేకపోతే ఎందుకు విద్ర వట్టదు? దాని పంగతి నీకు తెలుసుగా: నాలుగ్కి తుమ్ముముళ్లు పెట్టుకొని పుట్టింది!" అన్నారు.

నేనేం జవాబు చెప్పలేనట్లు చూశాను.

"పద. నాకూ విద్రవట్టడంలేదు. ఇద్దరం పైనే మాట్లాడుకుందాం" అయిన నాతోపాటు మేడమీదికి వచ్చేరు.

ఇద్దరం హాల్లో కూర్చున్నాం: చల్లటి గాలి చెంపల్ని తాకుతోంది.

"ముగిసిగా పుట్టినందుకు నిరంతరం కృషి చేసి ఏదైనా పొందించి విశిష్టంగా బ్రతకాలని ప్రయత్నిస్తారు కొందరు. దేవిమీదా అసక్తి లేకండా, వేళకింత తివి గుంపులో గోవిందం గా బ్రతుకుతారు మరికొందరు. ఇక మూడో రకం వుంది. తమ తెలాంటి ప్రతిభ, తెలివి

లేకపోయానా కట్టుకున్న చీరతోనో. పెట్టుకున్న వగతోనో విశిష్టంగా గుర్తింపబడాలని తపన : దారు. నువ్వు మొదటి కోపకి చెందితే నీ చెల్లెలు మూడో పర్లానికి ప్రతివిధి. దాని మాట లకి మనసు పాడుచేసుకోకు" అన్నారు నాన).

"లేదు నానా! ప్రభ సంగతి నాకు తెలుసు" అన్నాను.

"సరే ఆ సంగతి వదిలేద్దాం. వెళ్ళి గురించి నీ అభిప్రాయం?" అన్నారు సూటిగా నా వైపు చూస్తూ.

అయిన ఆకస్మిక ప్రశ్నకి నేను తడబడి నట్లు చూశాను.

"నువ్వు చిన్నపల్లవి కావు. వెళ్ళి విశిష్టత గురించి, సంపాదన మాధుర్యం గురించి, కుటుంబంలో దొరికే రక్షణ గురించి చెప్ప దానికి. ప్రపంచ భ్యాతిపొందిన ఒక ప్రముఖ

కళాకారిణికి ఇలాంటి మామూలు సంగతులు చెప్పడం కాస్త ఎబ్బెట్టుగానే వుంటుంది. అలా అవి వెళ్ళి చేసుకోకపోతే ఒక వయసు తో నీ పరిస్థితి ఎలా వుంటుంది అవి ఆలోచన కల్గినప్పుడు నాకు బాధగా వుంటుంది. నేను, మీ ఆమ్మ. చెల్లి. తమ్ముడు- ఇంత మంది వున్నా ఒక వయసు వచ్చేవరికి భార్యారర్థే జీవితకాంక్షే హితులుగా మిగిలిపోతారు. ఆ అనుబంధమంత వటిష్టమైంది మరొకటి లేదు. అందుకే ఒకసారి ఈ విషయాన్ని సీరియస్ గా ఆలోచించు. అందుకోసం రాజీవడమవి మాత్రం చెప్పను. అసలు చిన్నతనం నుండి లేవి అసక్తి ఒక్కసారే పడహారేళ్ళ వయసులో నీకు దాస్సు మీద ఎందుక్కల్గింది? సడన్ గా మన జీవితం మరో మలుపు తిరగడానికి ఏదో ఒక ప్రేరణ వుండితీరాలి. అది నెరవేరి నట్లేనా? లేక నాద్యోపాసనే నీ జీవితాళయమా? నువ్వనుకున్నది పొందించినట్లేనా? ఈ ప్రశ్న లేనుకొని జవాబు రాబట్టుకో. నువ్విష్టపడితే మంచి సంబంధం చూస్తాను."

నాన) చెప్పవలసిందలుపోయినట్లుగా మెల్లిగా మెల్లిదిగి వెళ్ళిపోతుంటే ఆలోచిస్తూ నిలబడి పోయాను.

* * * ఆ రోజు ప్రోగ్రాం అయిపోగానే టి.వి.కి ఇంటర్వ్యూ ఇస్తున్నాను.

వాళ్ళుడుగుతున్న ప్రశ్నలకి తడముకో కుండా జవాబులు చెబుతున్నాను.

"ఇంత క్విక్ గా రిప్లయ్ ఇచ్చేవాళ్ళు చాలా అరుదు వేదం! ఇంత పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించిన మీరు చాలా భేషణంగా ప్రప ర్తిస్తారనుకున్నాను" అందొకామె.

నేను నవ్వేను. "విజ్ఞాన చెబుతున్నప్పుడు ఆలోచించి చెప్పాల్సిన అగత్యం రాదు"

ద్రౌపతివద్దను జూహి

బి.ఆర్. చోప్రా ప్రతిష్టాత్మకంగా నిర్మిస్తున్న "మహాభారతం"లో ద్రౌపతి గా తనకొచ్చిన అవకాశాన్ని వదులు కొంది. ద్రౌపతిపాత్ర తన గ్లామర్ కి ఇబ్బందికరమవుతుందని ఆమె ఉద్దేశం. రతి అగ్నిహోత్ర ద్రౌపతి పాత్రకు ప్రయత్నించినప్పటికీ, చివరికాపాత్ర మిస్ ఇండియా కథా న్యూవ్ కి దక్కింది.

-ఎ

అన్నాను.

"ఠాంక్యూ! మూడో చిన్న చివరి ప్రశ్న! మీరు కళాకారిణి కావడానికి ప్రేరణ ఏవరు?"

నేను ఉలిక్కిపడ్డట్లు చూశాను.

"ఆయ్ మీన్ ప్రేరణ ఏమిటవి?" ఆమె నవ్వింది.

ఈసారి వెంటనే జవాబు తోచలేదు నాకు.

"సరిగ్గా చెప్పాలంటే.... ఏరైనా విశిష్టతగా (బ్రతకాలన) తపన మాత్రమే సన్నితదాన్ని చేసింది!"

"ఠాంక్యూ!" వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు.

విజ్ఞానకి నేను చివరి ప్రశ్నకి సరయిన జవాబు ఇవ్వలేదు.

ఒక్కసారి నా కళ్ళలో భాస్కరం మెది లేదు.

"ఆమ్మా. నీ కోపం ఎవరో వచ్చేరు!"

నాన) ఒక ఆరవైయేళ్ళ వ్యక్తిని వెంటబెట్టు కుని లోనికొచ్చేరు.

నేను వినయంగా లేచి నిలబడ్డాను. "నేను గుర్తునానామ్మా!" అయిన నవ్వుచూ అడిగేరు.

నేను ఆయనవైపు దీక్షగా చూశాను.

బాగా వందిన తల. తెల్లని వస్త్రధారణ. విర్యలమైన చిరునవ్వు. సూతైన చూపుట- అవును ఆయన శివశంకరం గారే!

"మీరా, మాష్టారు!" అన్నాను విస్మయంగా చూస్తూ.

ఆయన కళ్ళలో సంతోషం మెరిసింది.

"ఈసాటికి మమ్మల్ని మరచిపోయి ఉంటా పనుకున్నానమ్మా!" అన్నారు మెరిసే కళ్ళతో.

"విద్యాబిక్ష వెట్టిన మిమ్మలెలా మరచి పోతాను పోర్!" అన్నాను నవ్వుచూ.

"మీరు మాట్లాడుతుండండి. నేనిప్పుడే పస్తాను" నాన) ఆయని కుర్చోబెట్టి వెళ్ళి పోయేరు.

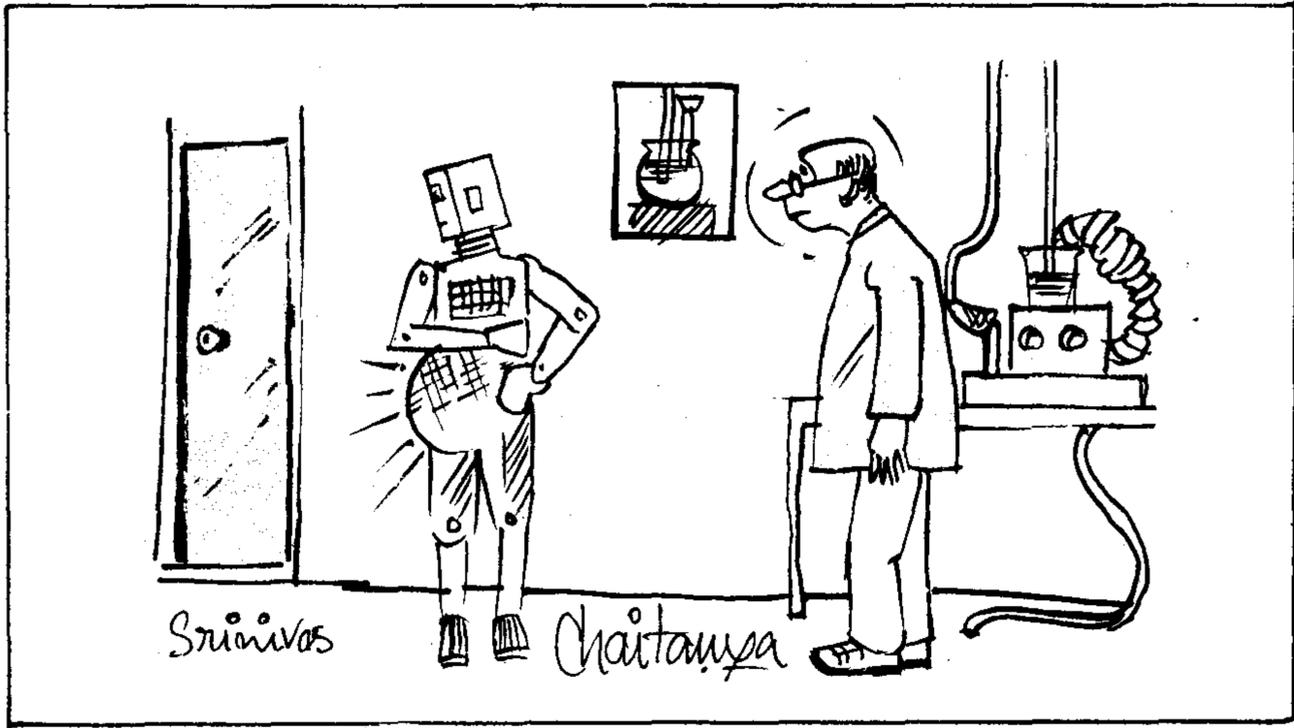
"నిన్ను చూస్తే చాలా సంతోషంగా వుంది. నువ్వింత గొప్ప కళాకారిణి ఎవరూ అని కలలో కూడా ఉహించలేదు. చదువుకునేటప్పుడు ఏవీ రాని దావిలో ఎంత పాదాగా వుండేదావి!" అన్నారు.

నేను నవ్వేను.

"ఆ రాగిణి ఎన్.ఎల్.పి. ఓరకు బ్రహ్మాం డంగా చదివిందా? ఏ డక్టర్ అవుతుందను కుంటే పి.యు.సి. వెయిలయి వెళ్ళి చేసు కుంది. ఆ రాజు వాగ్దాటి చూపి ఏ లెక్చరర్ అవుతాడని ఆశిస్తే తీరా రెవిన్యూలో గుమస్తాగా జాయినయ్యేడు. ఆ బాచ్ లో నువ్వే ఇంత గొప్పస్థాయి సంపాదించింది. అందుకే అంటారు- ఆల్ దట్ గ్రిట్టర్స్ ఈజ్ వాట్ గోల్డ్!"

ఆయన మాటలు నా చెవిని ఎడటండేడు.

నా మనసులో మెదులుతున్నది ఒకే ఒక ప్రశ్న!

'భాస్కరం ఎక్కడనా? ఆడగాలివి వుంది. ఆడిగితే మష్టారు ఏమనుకుంటారో నని భయం.

"ముఖ్యంగా నిరీక్షణ పేరుతో నీవు చివరిగా చేసిన జాపళ బ్రహ్మాండంగా వుంది. ఆ నాట్యంలో నీ ఆభినయం, చూపులు నిజంగా ఎవరికోసమో వెదకుతున్నట్లే వుంది."

"అవును మష్టారు! నేను నిజంగానే వెదకుతున్నాను." ఆ మాట ఆసేపి నాల్కి రుచుతున్నాను.

మష్టారు నా వైపు ఆశ్చర్యంగా చూశారు. "నా నాట్యావి), పూర్తి కళాదృష్టితో చూసి మెచ్చుకునే రసహృదయుల కోసమే నా నిరీక్షణ మష్టారు!"

నా సమర్థన ఆయనకి నచ్చినట్లుగా నవ్వుతూ తల పంకించేరు.

"నువ్వు ప్రతి ప్రోగ్రాంలో చివరిగా ఆ ఆయిటమే చేస్తావని విన్నాను. అదన్నమాట నీ ఉద్దేశ్యం!"

కాదని చెప్పలేకపోయేను.

"పస్తానమ్మా!" ఆయన లేచి నిలబడ్డారు. భాస్కరం గురించి అడగ్కుండానే ఆయన వెళ్ళిపోతున్నారు. నా నిరీక్షణ ఫలిస్తుందో, లేదోనన్న ఆరాటం:

"మష్టారు, రేపొకపారి మా ఇంటికి రాకూడదూ!" నా ఆభ్యర్థన ఆయన త్రోసి వచ్చలేకపోయేరు.

"లేవే ఈరెళ్ళి పోదామనుకుంటున్నాను. అయినా నీలాంటి శిష్యురాలి కోరికవి కాదన లేను. పస్తానమ్మా!" అంటూ వెళ్ళిపోయేరు.

* * * ఆ రాత్రి నాకు నిద్ర పట్టనేలేదు. కళాకారులు సున్నిత మనస్కులంటారు. రేపు భాస్కరం గురించి తెలుసుకోవోతున్నానంటే ఒకలాంటి ఉద్వేగానికి లోనవుతోంది

మూలం

హీరోయిన్ శాంతిప్రియ ఎడం బుగ్గవై డైరెక్టర్.... కుడి బుగ్గవై నిర్మాత ముద్దెట్టు కుంటుంటే అప్పుడే ఆ గాలోనికి హీరో రాజాప్రసాద్ వచ్చి ఆశ్చర్యపోయి.

"అదే! జి పార్ హీరోయిన్ ముద్దెట్టు కోపంపింది నేను కదా!" అని అడిగాడు అమాయకంగా.

"అలాగా నీవు తెలిమందు హీరోవైతే డేము తెలివెనుక అవలు హీరోం" అన్నారు వారిరువురు ఏకకంఠంతో.

—డాక్టర్ వేసారపుమాధవయ్య

నా మనసు. భాస్కరాని నేను ప్రేమిస్తున్నానా? అలా చిమ్మున్నానా? లేకపోతే ఎందుకు నాకింత ఆరాటం? ఒకరోజు ఆతను చేసిన అవహేళనే నన్నింత ఉచ్చస్థితికి తీసుకొచ్చిందని తెలియ బరచాలనే ఆతిశయమా!

నాకు నేనే జవాబు చెప్పకోలేని ప్రశ్నలు! అప్పుడే తెన్నె పాసయి ఎస్.ఎల్.వి.లోకి వచ్చిన లోలి రోజులవి! స్కూలుకి మేమే సీనియర్స్ అవడాన ఒకలాంటి గర్వం. సంతోషం మాలో మొలకెత్తేయి. నన్ను అప్పుడే మా తెలుగు పండిట్ రంగనాథశాస్త్రి గారికి ట్రాన్స్ ఫరయింది. పాఠశాలం తెలుగు పంతులయన! ఆయన పడ్యం పాడితే కృష్ణ రాయబారం ద్రామా వేసినంత గొడవగా వుండేది. చందస్సు చెబుతుంటే మందకొడిగా విద్రముంచుకోచ్చేది!

ఆయన) వదిలిచుకోడానికి మనంగా పాట్లే

ఇచ్చేం. రంగనాథశాస్త్రి రీపయిన రెండు రోజులకి హెడాప్టారు ఒక పాతికేళ్ళ యువకుణ్ణి తీసుకొని క్లాసులో కొచ్చేరు.

అయిదుగుల ఏడంగుళం పొడవు, ఎత్తుకుతగిన లావు, ఉంగరాల జుట్టు, మెరిసే కళ్ళు- ఎవలా అని ఆత్రుతగా చూస్తున్నాం.

"వీరి పేరు భాస్కరం! మీ క్రొత్త తెలుగు మష్టారు!" హెడాప్టారు పరిచయం విని ఆశ్చర్యపోయేం.

మేము మా మనసుల్లో చిత్రించుకున్న తెలుగు మష్టారి అకారమే వేరు!

హీరోలా వున్న ఇతను రేపణ్ణుంచి పాగ దీసుకొని పద్యాలు పాడతాడా? పేంటు, బుష్ పర్ట్ వేసుకొన్న ఈయన చందస్సు చెబితే ఎలా వుంటుంది?

రాగిణి పైకే నవ్వేసింది. భాస్కరం చురుగా చూశాడమే వేపు. రాగిణి చప్పున నోరు మూసేసింది. దాదాపు వారం రోజుల్లో ఆతను మా అభిప్రాయాల్ని పూర్తిగా కుడిచి వెట్టేసేడు. శ్రావ్యమైన కంఠంతో, అనవసర, రాగాలే కండా అతను పద్యాలు చదివే తీరు. అతను చదివేటప్పుడే దాని భావం మాకు అర్థమయ్యే విధానంగా ఉచ్చరించడం, మితిమీరిన శృంగా రావి సువి)తంగా విడమరచి చెప్పడం మా కందరికీ ఎంకానో నచ్చేయి. స్కూలంత టికి ఆతనంటే ఒక విధమైన క్రేక్ ఏర్పడింది. ఆతను చందస్సు చెబుతుంటే పద్యాలు రాయాలనే ఆసక్తి కలిగేది! అతని క్లాసుకోసం ఎదురు చూడడం ప్రారంభించేం!

ఆమ్మాయిల్లో అతినివట్ల క్రేక్ పెరిగింది. ముఖ్యంగా మా క్లాసు వాళ్ళు పదిహేను పదహారేళ్ళ ప్రాయం వాళ్ళు! వయసు విక సిస్తున్న వేళ:

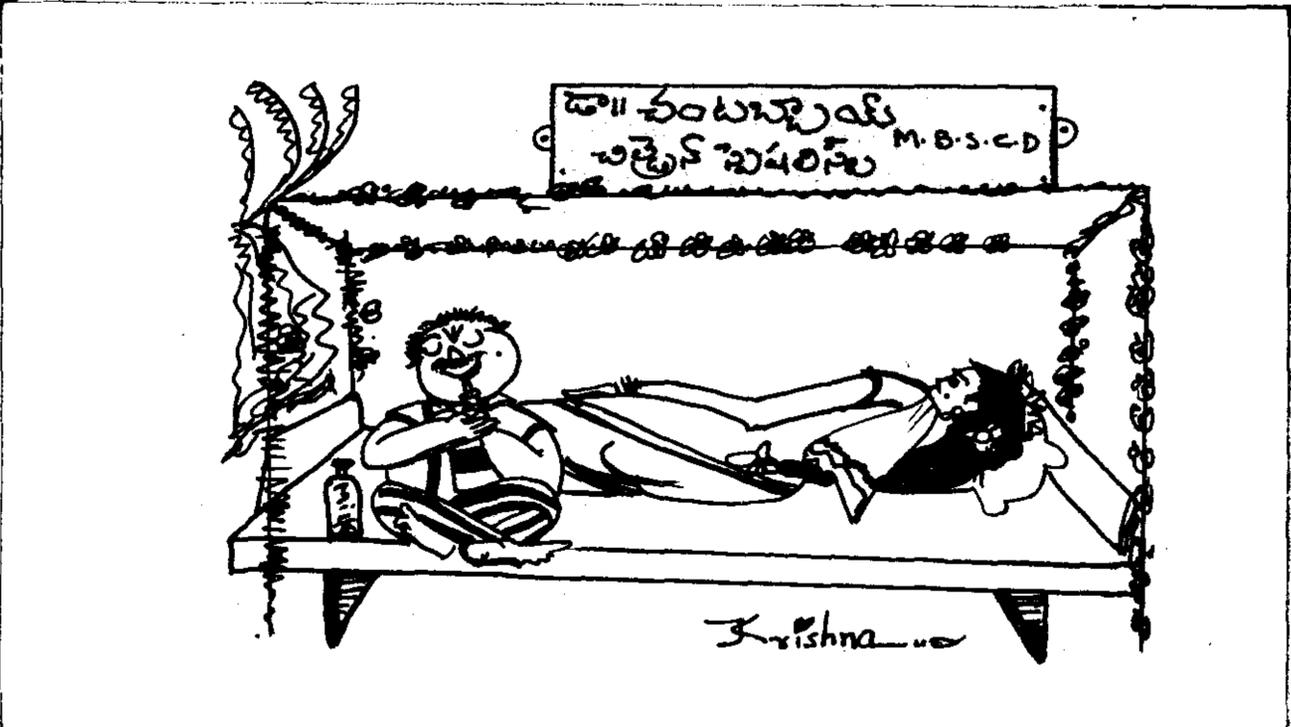
ఆతనివట్ల "ఇది" అని చెప్పలేని భావం మా అంతరాల్లో నాటుకోవడం ప్రారంభించింది. ఎవరికి వాళ్ళం అతని దృష్టిలో పడి మెప్పు పొందాలనే తాపత్రయం ప్రారంభి మ్మంది!

ఆతనిది గ్రహించేవాడో, లేదో కూడా తెలీద.

అందరి మెచ్చుకున్నట్లుగా కనిపించేవాడ. అందరి చిరునవ్వుతో పరామర్శించేవాడ.

మా క్లాసులో రాగిణి చదవులో చురు కయింది. మాటకారి! దానికితోడు అక్కడ డేయంగా వుండేది. భాస్కరాని అమె ఎక్కువగా ఆకట్టుకుంటున్నట్లుగా అనిపించేది.

నాతోదో బాధగా అనిపించేది.

పామాన్యమైన రూపం. పాదరణమైన తెలివి చొరవలేనికనం, విడియం నేనెలా ఆతః ఆకర్షించిగలను:

మా పోటీ పోటీగా వుండగానే ఆతను మరో మంచి ఉద్యోగం రావడంతో రిజైన్ చేసి వెళ్ళిపోడానికి నిర్ణయించుకున్నట్లు తెలిసింది.

మా ఆందరి గండెల్లో బాంబు పేలినట్లు యింది.

ఆరోజు పార్టీ జరుగుతోంది. చివర్లో భారమైన గుండెలతో ఆందరం ఆటోగ్రాప్ కేసుకుంటున్నాం.

రాగిణి తన ఆటో గ్రాప్ తెచ్చి చూపించింది.

'పువ్వులాంటి ఆందం, శావిత్రీలాంటి తెలివి వున్న నీవు జీవితంలో ఆత్యంత ప్రతిభా సంతంగా వెలుగుకానవి అంకాషిస్తూ భాస్కరం' అని వుంది.

నేను వెళ్ళి ఆటోగ్రాప్ పుస్తకం అందించేను.

ఆతనొకపారి నావేపు ఆటోలా చూసి పుస్తకం అందుకున్నాడు.

ఆతను ఆటోగ్రాప్ చేసిన పుస్తకాన్ని రాగిణి లాక్కుని చూసింది.

'ఎదుట మనిషిని ఆకర్షించాలంటే మనసుంటే చాలదు. ప్రతిభ వుండాలి -భాస్కరం'

రాగిణి నావేపు హేళనగా చూసినవ్వి నట్లయింది.

పిగ్గుతో, ఆఃమానంతో, నాతం నేలకి వారింది.

ఆ ఆఃమానం లోంచి ఏదో కసి, అందు లోంచి ఒక చేయం, వట్టుదం ఒకదాని వెనుక మరొకటి పట్టుకోచ్చేయి.

ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. కాగానే నేను దాన్ను నేర్చుకుంటానని ఆసగానే మా కుటుంబ సభ్యులు మొదట ఆశ్చర్యపోయారు.

ఆ తర్వాత నవ్వింత గొప్పదానిగా తీర్చి దిద్దిన నాట్యాదారులు శ్రీకాంత శర్మగారు ఆశ్చర్య పోయారు.

కాని వాళ్ళ అపనమ్మకాలి, ఆశ్చర్యాలి, నా పట్టుదలతో, కృషితో తుడిచిపెట్టి ఆస మాన ప్రతిభ సంపాదించెను.

ఎందుకు:

ఏదో ఒకనాడు, ఎప్పడో ఒకరోజు ఆతను నా ప్రతిభని గుర్తించాలనే తపన నాలో మహా ఎక్జిమై పెరిగి పోయింది.

నాకింతపేరు ప్రఖ్యాతులొచ్చేయి. ప్రతి కళ్ళో, టి.వి.లో నా ఇంటర్వ్యూలొచ్చేయి. ఎన్నో దిరుదులు సంపాదించేను. ఆతని చెవి

దాకా ఇప్పటి పాకి వుండవా?

ఏదీ, ఒక ప్రకంపా వుత్తరమైనా ఆత నుండి అందుకోలేక పోయేనే? ఇప్పటికీ నాపట్ల వున్న ఆలక్ష్యం ఆతనికి పోలేదా?

ప్రతి ప్రోగ్రాంకి చివర 'విరీక్షణ' జాపి ఎందుకు చేస్తున్నానో నాకు తెలుసు ఆ దాన్నులో నేను చూపిస్తున్నది అభినయం నటన కాదు.

ఎన్ని సంవత్సరాల నిరంతర వెతుకులాట నాది:

* * *

మావ్వరు గారిని చూడగానే సంతోషంగా ఎదురెళ్ళి తీసుకొచ్చి కూర్చోబెట్టెను.

ఆయన పాత సంగతులు బాలా చెబు తున్నారు.

నా మనసు భాస్కరం మీదనే లగ్న మయింది.

ఆవనరం లేకపోయినా పేరు పేరునా గుర్తుకురానివాళ్ళను కూడా గుర్తు తెచ్చుకొని ఆడుగుతున్నాను.

మాస్టారి జనాబులి అనాసక్తంగా వింటు న్నాను.

"సర్, భాస్కరం ఇప్పుడెక్కడున్నాడో తెలుసా?"

"ఎవరమ్మా?"

"భాస్కరం పార్, మా తెలుగు మాస్టారు. బాలాకొద్ది రోజులు మాత్రమే మనస్కూల్లో పనిచేసి వెళ్ళిపోయారు" అన్నాను.

మాస్టారు గుర్తుతెచ్చుకోవడానికి ప్రయ త్నిస్తున్నట్లుగా, పైకి చూపారు.

నాలో ఉద్విగ్నత పెరుగతోంది.

బాలారోజుల తర్వాత ఆయన గురించి తెలుసుకో బోతున్నాను.

"ఆతనమ్మా! నీకు తెలియదా?"

నేను ఆయోమయంగా చూశానాయనవేపు.

"మన స్కూలు నుండి వెళ్ళిన రెండేళ్ళకే ఆతను పోయేదటమ్మా. లుకేమియా!" నా మనసు వైజిమీద నా నిరీక్షణ కథా కళి చేస్తోంది:

నా కాలిగజ్జెలు తెగి ఆకాశానికెగిరి ఆటం బాంబుల్లా పేల్చున్నాయి:

ఒక రోజు కాదు, రెండు రోజుల కాదు. ఎన్నో సంవత్సరాలు నేను చేసిన తపస్సు విఫలమయింది: నేనెందుకు నాట్యం నేర్చు కున్నాను:

మీకు ప్రేరణ ఎవరు? వేల గొంతులు వెక్కిరిస్తున్నాయి.

* * *

"నానా!"

నా పిలుపుకి ఆయన తలెత్తి చూశారు.

"ఆతను... ఆతనెళ్ళిపోయాడా?"

"ఎవరమ్మా?"

"అదే వెస్ట్ జర్మనీ వెళ్ళిపోయారు. ఉంటే నాకిష్టమేనని చెప్పా!"

నాన్న "నావేపు విస్మయంగాచూసి "ఎందు కిలా నిర్ణయించుకుంటున్నావు తల్లీ! ఆతను చెప్పిన కండిషన్ ? డుందిగా!"

"ఉంది నానా! ఆతనికూడా చెప్పి. పొరబాటున నన్నెప్పుడయినా దాన్నె చెయ్య మంటే చెయ్యనని!"

"శోభా! ఆవేదనగా పిలిచారు నాన్న.

నేను నిర్లిప్తంగా నవ్వెను.

"అవున్నానా! ఏ కళవయినా ప్రేరణ ఉన్నంతకాలం రాణిస్తుంది. అది లేనాడు ఎండిపోయిన జీవనది అవుతుంది. నేనిక నాట్యం చేయలేను నానా!" అన్నాను.

నా మాటల అంతర్ధం ఆయన కర్ణ మయిందో, లేదో తెలీదు.

మెల్లిగా తల పంకించారు.

